

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

A Study of Chinese Teaching and Learning at High Schools in Chiang Mai

สุวรรณ เลียงศิริภูถาวร*

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอน และแจกแบบสอบถามนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นครูที่จบการศึกษาด้านวิชาภาษาจีน แต่มีประสบการณ์การสอนภาษาจีนค่อนข้างน้อย คือสอนไม่เกิน 2 ปี รับผิดชอบสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีภาระการสอน 20 - 22 ชั่วโมง/สัปดาห์ และส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาจีนมาแล้ว วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน สามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ เนื้อหาของวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่เน้น การสื่อสารในชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมจีนและเสริมเนื้อหาการเตรียมความพร้อม หรือติวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย วิธีการสอนที่ใช้ในการสอนภาษาจีน มีหลากหลายวิธี เช่น การฝึกสนทนา อธิบายไวยากรณ์และฝึกแต่งประโยค หรือข้อความ และการคัดตัวอักษรจีน มีการทำกิจกรรมนอกชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดบอร์ด จัดนิทรรศการตามเทศกาล การประกวดร้องเพลงจีน เป็นต้น สื่อการสอนที่ใช้มีหลายหลายรูปแบบ เช่น CD เพลง VCD การ์ตูน หนังสือ/นิตยสาร/วารสาร อันจ้อก เว็บไซต์ เป็นต้น ส่วนการวัดและประเมินผล ใช้เกณฑ์การแบ่งเป็นคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน 70 - 80 % และคะแนนสอบปลายภาค 20 - 30 % โดยคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียนมาจากแบบฝึกหัด การสอบย่อยในแต่ละทักษะ

* อาจารย์. กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก. คณะศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

และสอบกลางภาค ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนสอนภาษาจีน พบปัญหาเรื่องเอกสาร และหนังสือที่ใช้สอนในแต่ละโรงเรียน ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ไม่มีแผนการสอน และสื่อการสอนที่เป็นมาตรฐาน ปัญหาเรื่องขาดห้องปฏิบัติการภาษา และอุปกรณ์ฝึกทักษะ เนื้อหาของแบบเรียนกับข้อสอบที่ใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันมากทำให้นักเรียนต้องเรียนเสริมเพื่อการสอบ

ในส่วนความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาจีน นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุของนักเรียนส่วนใหญ่คือ 16 ปี 17 ปี และ 18 ปี ตามลำดับ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหา วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล โดยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่าอาจารย์เน้นการฝึกปฏิบัติ โดยเฉพาะการฝึกทักษะการเขียนให้นักเรียนคิดคำศัพท์เป็นการบ้าน

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate Chinese teaching and learning in high schools, Chiang Mai province in terms of the following: objectives, content, teaching method, teaching and learning activity, teaching aid, and evaluation. Interview and questionnaire were used for data collection administered with Chinese teachers and students. Results of the study revealed the following:

1. Opinion of Chinese teachers

Most of Chinese teachers were Chinese major graduates but quite a few experience in teaching Chinese. They taught Chinese in an upper secondary school level for 20-22 hours per week. Most of them attended Chinese training. The objective of Chinese teaching was to practice writing. That was, they would be able to use Chinese in daily life activities and pursue their study in a higher level. Most of the learning content concerned with Chinese culture and daily life communication. Teaching methods cover conversation, grammar, sentence and paragraph writing. Besides, students were assigned to prepare Chinese board, exhibition, Chinese

singing contest, etc. Teaching aids included CD songs, cartoon VCD, textbook, magazine, journal, Han Zi Gong, website, etc. Evaluation and measurement criteria were 80:20 and 70:30. Score collection was done through exercises, quizzes, mid-term and final examination. For problems encountered, the following were found: 1) textbook and learning material of each school did not share the same standard; 2) teaching plan and teaching aid were not systematic; 3) the schools lacked of sound lab and equipment; and 4) learning content of each school was much different.

2. Opinions of students learning Chinese

Most of the students were female and 16-18 years old. They perceived that the appropriateness of Chinese learning content was at a moderate level. For teaching method, they perceived that it focused on writing, reading, and speaking skills. For teaching and learning activities, it focused on vocabulary writing homework.

บทนำ

ยุคปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร หรือยุคที่เรียกกันว่ายุค IT (Information Technology) ซึ่งผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไม่มีขีดจำกัด จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคโลกไร้พรมแดน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงเป็นประโยชน์ทั้งทางด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว รวมถึงการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ และการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อการประกอบอาชีพด้วย

ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากในปัจจุบัน ประเทศจีนมีบทบาทสำคัญมากในด้านการค้าและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการร่วมลงทุนในธุรกิจต่างๆ ระหว่างไทยและจีนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้บรรจุวิชาภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2544 ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่นักเรียนสามารถเลือกสอบภาษาจีนแทนภาษาต่างประเทศอื่นในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับ

มัธยมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่มาก เช่น ปัญหาการขาดแคลนครูที่จบการศึกษาในสาขาวิชาภาษาจีนโดยตรง เนื่องจาก บัณฑิตที่จบการศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่จะไปทำงานเอกชนซึ่งได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าการรับราชการครู ครูที่สอนภาษาจีนในโรงเรียนส่วนหนึ่งจึงเป็นครูที่ผ่านการเรียนภาษาจีนแบบนอกระบบหรือเคยเรียนภาษาจีนมาบ้างเมื่อเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงปัญหานี้ จึงให้การสนับสนุนยกระดับมาตรฐานครูและพัฒนาครูที่สอนภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดโครงการต่าง ๆ เช่น จัดการฝึกอบรมระยะสั้นให้ครูจากโรงเรียนต่าง ๆ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นประจำทุกปี รวมถึงการจัดหาทุนการศึกษาสนับสนุนให้ครูสอนภาษาจีนได้ไปศึกษาต่อระยะยาวจนได้รับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย นอกจากนี้ยังพบปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนที่ได้มาตรฐานไม่เท่าเทียมกันในโรงเรียนต่าง ๆ เนื่องจากยังไม่มีตำราเรียนกลาง และมีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะต่างคนต่างทำ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเลือกสอบภาษาจีนแทนภาษาต่างประเทศภาษาอื่น ในการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย (ประพิณ มโนมัยพิบูลย์, 2548**)

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ จะทำให้ได้ทราบถึงรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

** ประพิณ มโนมัยพิบูลย์. "การสอนภาษาจีนในประเทศไทย." เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง เศรษฐกิจการศึกษา สังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทยในรอบทศวรรษ. วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่. (อัดสำเนา)

- จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
- เนื้อหาวิชา
- วิธีการสอน
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดและประเมินผล

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 10 โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งปรากฏรายชื่อในฐานะข้อมูลของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้แก่

1. โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม
2. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ
3. โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
4. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
5. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
6. โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ
7. โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม
8. โรงเรียนอมก๋อยวิทยา
9. โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม
10. โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ในด้านการตั้งจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดย เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ครูผู้สอนวิชาภาษาจีน และใช้แบบสอบถาม ถามนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์และเรียบเรียงบรรยาย สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัด เชียงใหม่ ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการวัดและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งปรากฏรายชื่อในฐานะข้อมูลของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในกรณีนี้โรงเรียนนั้นมีครูภาษาจีนมากกว่า 1 คน หรือมีห้องเรียนวิชาภาษาจีนมากกว่า 1 ห้อง ต่อชั้นเรียน ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ ครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ที่เรียน ภาษาจีน ชั้นละ 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ

1. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลครูผู้สอนภาษาจีน
แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน จำนวน 14 ข้อ
2. แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนภาษาจีน
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถาม แบบตรวจคำตอบ (Check-List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีคำถามประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
2. เนื้อหาวิชา
3. วิธีการสอน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-End) ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังโรงเรียนเพื่อประสานงานขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการส่งเอกสารขออนุญาตสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนและแจกแบบสอบถามให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาภาษาจีน

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการออกสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนและแจกแบบสอบถามนักเรียนของโรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม และโรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ส่วนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อยวิทยา เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ค่อนข้างไกลและมีเส้นทางการเดินทางที่ค่อนข้างยากลำบาก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยการการพูดคุยและสัมภาษณ์ครูผู้สอนทางโทรศัพท์และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

โดยทั้งหมดนี้ ได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาจีนทั้ง 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 10 คน ส่วนแบบสอบถามนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามโรงเรียนต่างๆ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียน

นวมินทรราชูทิศพายัพ โรงเรียนนุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตอง
วิทยาคม และโรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุโณทัย
วิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อวิทยายา

ส่วนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผู้วิจัยไม่ได้แจกแบบสอบถามนักเรียน
เนื่องจากโรงเรียนยังไม่เปิดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในชั้นเรียนปกติ เป็นเพียง
กิจกรรมชุมนุมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงเท่านั้น

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) แบบสัมภาษณ์ของครูผู้สอนภาษาจีน นำเสนอในรูปความเรียง ตามลำดับ
หัวข้อและค่าความถี่ของคำตอบ

(2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน
ภาษาจีน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

(2.1) นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์
หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

(2.2) นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน
ค่ามาวิเคราะห์โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับคือ

มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มีความคิดเห็นในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4
มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
มีความคิดเห็นในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

คำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำถามแต่ละข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS 11.5 และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

4.56 – 5.00 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญมากที่สุด

3.56 – 4.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญมาก

2.56 – 3.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญปานกลาง

1.56 – 2.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญน้อย

1.00 – 1.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญน้อยที่สุด

(2.3) นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ นำเสนอ
ในรูปความเรียงตามลำดับความถี่

ผลการวิจัย

การศึกษาศาสนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการสัมภาษณ์ ครูผู้สอนภาษาจีนจำนวน 10 คน จาก 10 โรงเรียน ได้แก่
โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
และโรงเรียนนวมก้อยวิทยา พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 7 คน
เป็นครูที่ยังมีประสบการณ์การสอนภาษาจีนน้อย (มีครู 2 คนเพิ่งเริ่มสอนเป็นปีแรก
และอีก 5 คน สอนเป็นปีที่ 2) ส่วนครูอีก 3 คน มีประสบการณ์สอนมาแล้ว 4 ปี
จำนวน 1 คน ,สอนมาแล้ว 10 ปี จำนวน 1 คน และสอนมาแล้ว 11 ปี จำนวน 1 คน

ในส่วนของภาระงานสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนจำนวน 8 คน สอนเฉพาะ
วิชาภาษาจีน มีครูผู้สอนวิชาภาษาจีน 1 คน ที่สอนวิชาภาษาไทยด้วย และอีก 1 คน
สอนวิชาภาษาอังกฤษด้วย

จากคำถามเรื่องคุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนภาษาจีน พบว่า ครูส่วนใหญ่
(7 คน) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีน มีครู 1 คนที่จบ
การศึกษาด้านภาษาไทย, 1 คน จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ และครู
อีก 1 คน เป็นชาวจีนได้วันที่จบการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในประเทศไทย

จากคำถามว่า เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาจีนหรือไม่ จำนวนกี่ครั้ง และหน่วยงาน
ใดเป็นผู้จัดนั้น พบว่าครูส่วนใหญ่ (จำนวน 7 คน) เคยเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว
มีรายละเอียดดังนี้ ครูที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง จำนวน 3 คน ครูที่เคยเข้ารับ
การฝึกอบรมแล้ว 2 ครั้ง จำนวน 3 คน ครูที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 3 ครั้ง
จำนวน 1 คน โดยมี สถาบันขงจื้อ และสพฐ. เป็นผู้จัด ส่วนอีก 3 คน ยังไม่เคย
เข้ารับการฝึกอบรม

จากข้อคำถามเรื่องลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน พบว่า มี 2 โรงเรียน ที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นวิชาบังคับในแผนการเรียน ศิลป์-จีน, 2 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือก, 2 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับและกิจกรรมชุมนุม, 2 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเป็นวิชาเลือก, 1 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเป็นทั้งวิชาบังคับ วิชาเลือก และกิจกรรมชุมนุม และอีก 1 โรงเรียน ยังไม่ได้จัดการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับ หรือวิชาเลือก เป็นเพียงกิจกรรมชุมนุมเท่านั้น

จากคำถามว่า ครูผู้สอนภาษาจีนเป็นผู้เขียนหลักสูตรรายวิชาภาษาจีนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนหรือไม่ หากไม่ใช่ใครเป็นผู้เขียน หรือใช้หลักสูตรของใคร พบว่า มากที่สุด คือ มี 4 โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) ของสพฐ. มี 3 โรงเรียนใช้หลักสูตรที่เขียนขึ้นเอง มี 2 โรงเรียนใช้หลักสูตรของอาจารย์ท่านอื่นที่เคยเขียนไว้ และอีก 1 โรงเรียนเขียนหลักสูตรร่วมกับครูผู้สอนภาษาจีนท่านอื่น

จากคำถามเรื่องจำนวนห้องเรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า 6 โรงเรียนมีจำนวนห้องเรียนภาษาจีนชั้นเรียนละ 1 ห้อง (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน) รองลงมาคือ 3 โรงเรียน ที่มีจำนวนห้องเรียนภาษาจีนชั้นเรียนละ 2 ห้อง (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้องเรียน) และมี 1 โรงเรียน ที่ไม่ระบุ จำนวนห้องเรียนของแต่ละชั้น

จากคำถามเรื่องจำนวนครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน พบว่า โรงเรียน 5 แห่ง มีครูผู้สอนภาษาจีนอยู่ในโรงเรียนเพียง 1 คน (มี 4 โรงเรียนที่เป็นครูชาวไทย และ 1 โรงเรียนเป็นครูชาวจีน) มีโรงเรียน 3 แห่งที่มีครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน 2 คน (เป็นชาวไทย 1 คน และ ชาวจีน 1คน) มีโรงเรียน 1 แห่งที่มีครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน 3 คน (เป็นชาวไทย 1 คน และ ชาวจีน 2 คน) และอีก 1 แห่งที่มีครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน 6 คน (เป็นชาวไทย 2 คน และ ชาวจีน 4 คน)

จากคำถามเรื่องวัตถุประสงค์ของการเปิดรายวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาจีน

ร้อยละ 80 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 30 เพื่อให้นักเรียนได้เรียนภาษาจีนอย่างต่อเนื่องและใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

จากคำถามเรื่องผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน การเปิดสอนภาษาจีน หรือไม่ว่าอย่างไบบ้างนั้น พบว่า ร้อยละ 100 ให้การสนับสนุน ผลักดันให้เกิดการเรียน การสอนในระดับชั้นต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ให้การสนับสนุนอุปกรณ์และการจัดทำสื่อการเรียน การสอน รวมทั้งให้การสนับสนุนครูผู้สอนภาษาจีนไปฝึกอบรมเพิ่มเติมด้วย

ในส่วนของเอกสารหรือหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนนั้น พบว่า มี 4 โรงเรียน ใช้หนังสือสัมพัศภาษา ร่วมกับหนังสืออื่น (เช่น หนังสือติวข้อสอบ HSK, หนังสือ จีนสื่อสารและจีนธุรกิจ, หนังสือจากประเทศไต้หวัน และหนังสือจากมหาวิทยาลัยภาษา และวัฒนธรรมปักกิ่ง เป็นต้น) 2 โรงเรียน ใช้หนังสือที่ทำเอง, 2 โรงเรียนใช้หนังสือ สัมพัศภาษา และอีก 2 โรงเรียนใช้หนังสือสัมพัศภาษา ร่วมกับหนังสือที่ทำเอง

จากคำถามเรื่องเนื้อหาของรายวิชา ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาจีน ร้อยละ 40 เสริมเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน, ร้อยละ 40 เน้นการสื่อสารในชีวิต ประจำวัน, ร้อยละ 30 เสริมการติวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย, ร้อยละ 30 เน้นการฝึกสัทอักษรจีน (Pinyin) และร้อยละ 10 เสริมการฝึกเขียนพู่กันจีน

จากคำถามเรื่องวิธีการสอน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 ใช้วิธีฝึกการสนทนา, คัดตัวอักษรจีนและ Pinyin และ ฝึกอ่านจากแบบเรียนและ เอกสารอื่น ร้อยละ 80 ใช้วิธีอธิบายไวยากรณ์และให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคและ ข้อความร่วมด้วย ร้อยละ 30 ใช้วิธีฝึกร้องเพลงจีนร่วมด้วย และร้อยละ 10 ใช้วิธี ฝึกกล่าวสุนทรพจน์ภาษาจีนร่วมด้วย

จากคำถามเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนนอกชั้นเรียน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 มีการจัดบอร์ด หรือจัดนิทรรศการ ตามเทศกาล เช่น ตรุษจีน ไหว้พระจันทร์ เป็นต้น ร้อยละ 50 พานักเรียนไปร่วม กิจกรรมนอกสถานที่ ร้อยละ 40 มีการจัดประกวดการขับร้องเพลงจีนร้อยละ 30 มีการจัดการประกวดสุนทรพจน์ภาษาจีน ร้อยละ 20 จัดกิจกรรมการทำอาหารจีน ประกวดการคัดลายมือและการเขียนพู่กันจีน ร้อยละ 10 จัดการแสดงละครจีน

จากคำถามเรื่องการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ซึ่งตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 ใช้หนังสือ นิตยสาร วารสาร ร้อยละ 80 ใช้

CD เพลง VCD การ์ตูน ภาพยนตร์จีน ร้อยละ 70 ใช้เว็บไซต์ ร้อยละ 50 ใช้ยื่นข้อร้อง
ร้อยละ 30 ใช้ CD ฟังการออกเสียง Pinyin ร้อยละ 20 ใช้บัตรคำและรูปภาพ
ร้อยละ 10 ใช้แผนที่และรายการโทรทัศน์ช่องจากประเทศจีน

จากคำถามเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนวิชาภาษาจีน พบว่า ส่วนใหญ่
(6โรงเรียน) มีการวัดผลประเมินผลโดยใช้เกณฑ์เก็บคะแนนระหว่างภาคจาก
แบบฝึกหัด, การสอบย่อยในแต่ละทักษะ และสอบกลางภาครวม 80 คะแนน
และสอบปลายภาค 20 คะแนน ส่วนอีก 4 โรงเรียน ใช้เกณฑ์เก็บคะแนนระหว่างภาค
จากแบบฝึกหัด, การสอบย่อยในแต่ละทักษะ และสอบกลางภาครวม 70 คะแนน
และสอบปลายภาค 30 คะแนน

จากคำถามเรื่องปัญหาเกี่ยวกับสอนวิชาภาษาจีน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า
1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 40 มีปัญหาเรื่องไม่มีแผนการสอนและสื่อการสอนที่เป็นมาตรฐาน
ร้อยละ 30 มีปัญหาเรื่องนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานเกิดความท้อแท้เมื่อเรียนบทเรียน
ที่ยากขึ้น, นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียน, ผู้ปกครองและนักเรียนคาดหวังกับการสอบ
โควตา แต่เอกสารการเรียนกับเนื้อหาข้อสอบที่ใช้สอบโควตาแตกต่างกันมาก ทำให้
ต้องแบ่งเวลาเรียนเพื่อการติวข้อสอบเพิ่มเติมให้นักเรียน ร้อยละ 20 มีปัญหา
เรื่องขาดห้องภาษา และอุปกรณ์ฝึกทักษะ และเรื่องมีเวลาสอนน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับ
เนื้อหาที่ต้องสอน ร้อยละ 10 มีปัญหาเรื่องงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการเตรียม
สื่อการสอน, นักเรียนไม่ซื้อหนังสือ, ผู้สอนไม่มั่นใจเรื่องสำเนียงการออกเสียง
และความหมายของคำศัพท์สแลง, อาจารย์ชาวจีนสื่อสารกับนักเรียนไม่ได้
และสื่อการสอน มีน้อย ราคาค่อนข้างสูง

จากคำถามเรื่องมีความต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนการสอน
ภาษาจีนในด้านใดบ้าง ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 40 ต้องการ
แผนการสอนที่เป็นมาตรฐาน ร้อยละ 30 ต้องการสื่อการสอนที่ทันสมัย และมีจำนวน
เพียงพอแก่นักเรียน, หนังสือที่เป็นมาตรฐาน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้สอบ
เข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย, ครูที่จบด้านภาษาจีนหรือการสอนภาษาจีน
โดยตรง ร้อยละ 20 ต้องการครูชาวจีนที่ไม่ใช่อาสาสมัคร (มีความสามารถในการ
สื่อสารกับนักเรียนได้), หนังสือที่มีครบทั้งแบบฝึก และบทเรียน, โอกาสในการเข้าร่วม
การฝึกอบรมเทคนิคการสอนภาษาจีน และผู้เชี่ยวชาญที่มาช่วยติวข้อสอบให้นักเรียน
ที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ร้อยละ 10 ต้องการทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อวิทยา รวมทั้งสิ้น 1,373 ฉบับ ได้รับคืนมา 1,196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.1 มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.8 เป็นเพศหญิง รองลงมา ร้อยละ 26.3 เป็นเพศชาย และร้อยละ 0.9 ไม่ระบุเพศ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ร้อยละ 33.8 อายุ 16 ปี รองลงมา ร้อยละ 32.8 อายุ 17 ปี, ร้อยละ 23.3 อายุ 18 ปี, ร้อยละ 8.5 อายุ 15 ปี, ร้อยละ 1.0 อายุ 19 ปี และร้อยละ 0.6 ไม่ระบุอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 38.8 เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, ร้อยละ 36.0 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละ 25.2 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลวิชาภาษาจีน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน นักเรียนมีความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาภาษาจีน เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึกทักษะการเขียนมากที่สุด รองลงมา เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึกทักษะการอ่าน เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึกทักษะการพูด เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับสูงต่อไป เพื่อให้ นักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีน เพื่อให้ นักเรียน เห็นความสำคัญของภาษาจีนที่จะมีส่วนช่วยในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ นักเรียน มีความสนใจที่จะศึกษาภาษาจีนมากขึ้นนอกเหนือจากที่ศึกษาในชั้นเรียน เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึกทักษะการฟัง และเพื่อให้ นักเรียน สามารถนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามลำดับ

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาจีน นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเนื้อหาส่งเสริมทักษะการเขียนมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาส่งเสริมทักษะการอ่าน เนื้อหาส่งเสริมทักษะ

การพูด เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้ เนื้อหาที่มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาส่งเสริมทักษะ การฟัง เนื้อหาเหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และมีการแบ่ง สัดส่วนของเนื้อหาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ด้านวิธีการสอน พบว่า วิชาภาษาจีนสอนโดยเน้นการปฏิบัติ โดยเฉพาะทักษะ การเขียน เพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์และนำไปใช้ได้ รองลงมาคือ สอนแบบ เน้นทักษะการอ่าน สอนแบบเน้นทักษะการพูด สอนแบบอื่น ๆ เช่น ให้ศึกษาค้นคว้า รายบุคคล, รายกลุ่ม เป็นต้น สอนแบบเน้นไวยากรณ์และการแปล สอนแบบเน้นทักษะ การฟัง สอนแบบใช้บทบาทสมมุติ และสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง ตามลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่มี การปฏิบัติมากที่สุด คือ อาจารย์ให้นักเรียนคิดคำศัพท์เป็นการบ้าน รองลงมาคือ อาจารย์อธิบายตามเอกสารประกอบการสอน อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นคู่หรือ เป็นกลุ่มในการสนทนาโต้ตอบ อาจารย์อธิบายแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม อาจารย์ให้ นักเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสและสถานที่ต่าง ๆ อาจารย์จัดประกวดการคัดลายมือ ของนักเรียน อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล เช่น การแนะนำตัว การเล่าเรื่อง ฯลฯ อาจารย์ให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และอาจารย์ให้นักเรียนจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน ส่วนความ เหมาะสมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น นักเรียนมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจ เนื้อหาดีขึ้น

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อการสอนที่มีการใช้มากที่สุด คือ หนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอน รองลงมาคือการใช้สื่อรูปภาพ การใช้สื่อวารสาร นิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การใช้เกมเป็นสื่อการเรียน การใช้สื่อของจริงหรือสิ่งของตัวอย่าง การใช้สื่อแถบบันทึกเสียงหรือแผ่นเสียง การใช้สื่อหนังสือนอกเวลา การใช้สื่อแผนภูมิ การใช้สื่อวีดิทัศน์ (วิดีโอ) การใช้สื่อโทรทัศน์ การใช้สื่อสไลด์หรือภาพนิ่ง การใช้สื่อ ภาพยนตร์ การใช้เว็บไซต์ และการใช้แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะเป็นสื่อการเรียน การสอน ตามลำดับ โดยทั้งนี้ นักเรียนมีความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนที่ใช้มี ความเหมาะสมระดับปานกลาง เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา

ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ประหยัด สามารถใช้ได้อย่างสะดวก ทันสมัย และมีเพียงพอับความต้องการ

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า วิชาภาษาจีนมีการวัดผลประเมินผลโดยวิธีการสอบข้อเขียนกลางภาคและปลายภาค มากที่สุด โดยทั้งนี้ มีการเก็บคะแนนในส่วนการทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน การทำแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน การสังเกตความสม่ำเสมอของการเข้าชั้นเรียนและความตั้งใจเรียน สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทดสอบย่อยหลังจากสอนจบเนื้อหาแต่ละเรื่อง ให้ตอบคำถามปากเปล่า และสอบภาคปฏิบัติในลักษณะต่างๆ ตามลำดับ ในส่วนลักษณะของข้อสอบ พบว่าครูใช้ข้อสอบที่มีทั้งปรนัยและอัตนัยมากที่สุด รองลงมาข้อสอบอัตนัยเพียงแบบเดียว และข้อสอบปรนัยเพียงแบบเดียวคือ ตามลำดับ และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการกำหนดคะแนนการวัดผลและประเมินผลอย่างเหมาะสม ในระดับปานกลาง

ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด (Open-End) นักเรียนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า จุดมุ่งหมายดี แต่ไม่เพียงพอสำหรับการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ด้านเนื้อหาวิชา มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจัดเนื้อหาให้ครบถ้วน ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน และจัดการเรียนการสอนทักษะในแต่ละด้านให้เท่าเทียมกัน ไม่ควรเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป และควรจัดทำเนื้อหาให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ในส่วนของเนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างยาก และมีปริมาณมาก ควรจัดเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระยะเวลาในการสอน
3. ด้านวิธีสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้นักเรียนมีโอกาสดูฝึกทักษะด้านต่างๆ กับเจ้าของภาษา ควรให้นักเรียนมีโอกาสดูตอบกันในห้องเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าสนทนา และกล้าแสดงออก รวมถึงครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ กับนักเรียน ให้นักเรียนมีโอกาสดูฝึกทักษะต่างๆ นอกสถานที่ และควรมีการสอดแทรกเกมระหว่างการเรียนรู้ด้วย
4. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ควรมีกิจกรรมช่วยจำคำศัพท์ และควรมีกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำร่วมกันได้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีเว็บไซต์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้ ปัจจุบันมีสื่อค่อนข้างน้อย ควรมีการจัดสื่อให้เพียงพอ หลากหลาย รวมถึงให้มีความทันสมัย และสะดวกในการศึกษา ควรใช้สื่อที่เข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการเรียน

ด้านการวัดและประเมินผล มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการประเมินนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ หรือ ประเมินก่อนและหลังเรียนทุกครั้ง

บทสรุป

ผลจากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนว่า มีครูผู้สอนที่จบตรงสาขา แต่ส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายในการสอน มีการกำหนดเนื้อหา วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ยังคงติดขัดด้วยเวลาที่น้อย ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังไม่ครบถ้วนและเพียงพอสำหรับการฝึกทักษะต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนต่อในระดับสูง เอกสารประกอบการสอน และแผนการสอน ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ยังขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย รวมทั้งห้องปฏิบัติการภาษาที่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลที่ปรากฏในการศึกษานี้ เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมในระหว่างปี 2551 – 2552 จึงน่าจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอีกครั้ง เพื่อจะได้เห็นแนวโน้ม หรือพัฒนาการด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2526). “การจัดระบบการเรียนการสอน.” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน หน่วยที่ 12*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2527). *วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธารณาการพิมพ์.
- บำรุง กัลต์เจริญ และฉวีวรรณ กินาวงค์. (2527). *วิธีสอนทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร.

- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. (2526). “หลักการสอน.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการ การสอน. หน่วยที่ 8 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2525). “การเรียนการสอนในวิทยาลัย.” พุดเรื่องอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.
- ไพโรจน์ ตรีรัตนากุล. (2520). พัฒนาการสอนและการสอนแบบจุลภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรประเสริฐ.
- รุ่งทิวา จักรกร. (2527). วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2523). “หลักการวัดและประเมินผล.” ใน เอกสารคู่มืออาจารย์ ด้านการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระวีวรรณ สาริการิน. (2529). “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา วิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลลักษณ์ วัฒนานนท์. (2528). “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยธุรกิจในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Good, Carter V. (1955). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill Book Company.
- Klausmeier, Herbert J., and Ripple Richard E. (1971). *Learning and Human Abilities Education Psychology*. 3rd.ed. London: Harper and Row.